

Erfgoedplatform

Vergadering 11 juni 2025

Aanwezig: Jan Verlaet (IOED Leiedal), Greet Verschate (Leiegouw), Serge Debrauwere en Els Germonpré (Gidsenkring Kortrijk), Bea Honoré (Davidsfonds Groot-Kortrijk), Isabelle de Jaegere en Didier Dumolin (KGOKK), Yves van Damme (Vrienden van Abby), Nicole Pannier (Adviesraad Bouwkundig Erfgoed Kortrijk ABEKO), Dominique vanden Berghe (Gidsenplus), Mies Degroote (Erfgoedcel Zuidwest), Bernard Pauwels, Filip Santy en Martijn Vandenbroucke (voor het verslag)

Afwezig met kennisgeving: Philippe Despriet, Jozef Vantomme en André Deconinck (Archeologie Zuid-West-Vlaanderen), Tom Nuyttens, Bernard Bruggeman (Familiekunde), Jorgen Deman (Kerlinga) en Philippina Vandeweghe (KGOKK)

1/ Voorstel werking Erfgoedplatform: toelichting

Filip Santy fungeert als voorzitter en kadert de voorgeschiedenis die tot deze vergadering aanleiding gaf. Na de laatste bijeenkomst van het Erfgoedplatform op 4 december 2024 diende Tom Nuyttens zijn ontslag als voorzitter in. Er werd daarna formeel en informeel overlegd over vorm en structuur van het Erfgoedplatform: gezien de nood aan het belang van erfgoedoverleg in onze stad lijkt het wenselijk met dit overleg een doorstart te maken. Hij legt dan ook volgende voorstel, uitgewerkt in overleg met Martijn Vandenbroucke en Bernard Pauwels, aan de vergadering voor.

Tot eind dit jaar zal met een voorlopig 'bestuur' worden gewerkt, met Martijn Vandenbroucke als secretaris-verslaggever en hijzelf als voorzitter. Tijdens de zomermaanden zullen alle verenigingen en individuele leden gecontacteerd en vervolgens bevraagd worden (onder de vorm van 2 op 2 gesprekken) hoe zij het Erfgoedplatform zien en wat zij ervan verwachten. Deze bevraging zal gebeuren aan de hand van een vragenlijst waaraan op dit moment door de initiatiefnemers wordt gewerkt. Ook niet aanwezige verenigingen en leden zullen gecontacteerd worden, waarbij meteen ook kan nagegaan worden welke (voormalige) leden nog actief zijn. Bedoeling is deze gesprekken tegen september af te ronden.

De uit de gesprekken verworven kennis en meningen zullen in een verslag worden verwerkt, waarvan de conclusies ten laatste in november ter instemming aan de leden zullen worden voorgelegd. Bedoeling is hieruit een definitie van het Erfgoedplatform op te stellen (en eventueel een reglement van werking). Intussen zal de bestaande werking voortgezet worden

onder de vorm van een ad interim bestuur. Begin 2026 kan dan met een schone lei worden herbegonnen.

De vergadering stemt met dit voorstel in, waarbij enkele leden wel suggesties maken. Zo wordt erop aangedrongen de gewenste samenstelling van het Erfgoedplatform goed te bevragen, duidelijk te maken aan de leden wat de voordelen van de betrokkenheid zijn, de vertegenwoordiging van de deelgemeenten niet uit het oog te verliezen, de musea, erfgoedbibliotheken en archieven mee in de bevraging op te nemen. Er wordt tevens gesuggereerd gelijkaardige werkingen in andere centrumsteden te onderzoeken.

2/ Notulen vorige vergadering 04/12/2024

De notulen worden goedgekeurd zonder opmerkingen.

3/ Bestuursakkoord en opmaak van het meerjarenplan 2026-2031: advies volgend op de toelichting van 04/06/2025

De voorzitter vat de toelichting die door de schepen van Cultuur werd gegeven samen.

Opvallend daarbij is dat relatief weinig werd gezegd over het onroerend erfgoed.

Aan de hand van de opmerkingen die door de leden worden gemaakt zullen voorzitter en secretaris een advies opstellen dat aan de schepen zal worden bezorgd voor 30 juni. Daarin zullen volgende punten worden opgenomen:

- 1° verbeteren van de communicatie over de structuur en organisatie van de erfgoeddiensten en nood aan aanspreekpunten voor de verenigingen en geïnteresseerden (wat betreft de erfgoedwerking);
- 2° verhogen van het aanbod over de geschiedenis van de stad in de programmatie van de stedelijke musea en verbeteren van de coördinatie in de programmatie;
- 3° stimuleren van het erfgoedonderzoek, bij voorkeur door middel van participatie en co-creatie, meer specifiek bij de musea;
- 4° aandacht voor of ondersteuning van een stedelijke erfgoedbibliotheek;
- 5° meer inzet bij het herbestemmen van lege gebouwen in de stad, met betrokkenheid van de gemeenschap, inz. het stationsgebouw, maar ook andere locaties, zoals de kerken, het hospitaal en het C&A-gebouw;
- 6° actieve tussenkomst bij het zoeken naar een nieuwe locatie van de Kortrijkse afdeling van het Rijksarchief;
- 7° (terug) versterken van de erfgoedwerking van het stadsarchief;
- 8° nood aan vergaderruimtes in het centrum;

9° verduidelijking van de lange termijnvisie achter het verplaatsen van het toeristisch infopunt naar BK6, dat voor velen onduidelijk is of tegenstrijdig met de ontwikkeling van het historisch centrum en de suggestie dit uit te bouwen als een volwaardig bezoekerscentrum waar kennis kan gemaakt worden met de stad (zowel in heden als verleden);

10° bijzondere aandacht voor de vrijwilligerswerking in Kortrijk 1302.

4/ Communicatie vanuit ABEKO: lopende dossiers

Nicole Pannier licht de werking van de Adviesraad Bouwkundig Erfgoed toe. In 2024 werden liefst 80 dossiers behandeld. Ongeveer 90% van de uitgebrachte adviezen worden door het stadsbestuur ook gevolgd. Van de lopende dossiers worden een aantal bijzondere wat uitgebreider toegelicht. Wat betreft het 'Sint-Vincentiusdossier' (bouwaanvraag Begijnhofpark) werd een negatief advies uitgebracht. Wat betreft het stationsgebouw lijkt er na een constructief overleg met leden van het College van Burgemeester en Schepenen ruimte te komen voor een herbestemmingstraject. Daarnaast wordt er ook gewerkt aan een 'beluikenplan', waarbij de 9 van de oorspronkelijke 88 Kortrijkse beluiken erfgoedtechnisch worden onderzocht met het oog op praktische en pragmatische adviezen voor hun behoud.

5/ Communicatie over Verbaal Verhaal

Bernard Pauwels geeft enige toelichting over het voorbije overleg over de lezingenreeks Verbaal Verhaal (dd. 12/05/2025). De eerstkomende lezingen zijn op 15 september dr. Jessica Palmer over Judith van Vlaanderen (organisatie: Gidsenkring) en op 5 oktober Luc Six over de Medici's en de Kunst, gevolgd door een proeverij van Toscaanse wijnen (organisatie: Davidsfonds).

Na consultatie van hun besturen wensen de betrokken verenigingen geen vaste bijdrage van €10. Er wordt besloten het bedrag op €5 te houden, waarbij de organiserende vereniging echter vrij is een hogere bijdrage te vragen.

Een lid suggereert alle lezingen op een zelfde weekdag te laten doorgaan. Gezien er net een verscheiden publiek kan worden aangeboord door voor verschillende tijdstippen te kiezen, wordt de organiserende verenigingen de keuze gelaten daar zelf over te beslissen. Op de vraag of de lezingen ook in het voormalige dormitorium (Salon) van Abby kunnen doorgaan wordt positief geantwoord: wanneer een drankje wordt aangeboden kan ofwel eigen drank worden meegebracht (er is een ijskast en er zijn glazen in de belendende kleine keuken) ofwel

achteraf een drankje in het café (tegen betaling) genuttigd worden. Er wordt hieraan toegevoegd dat er nood is aan een gebruikersreglement voor deze nieuwe locatie.

6/ Open Monumentendag 14/09/2025 'In Stijl'

Bernard Pauwels laat weten dat Monumentenwacht Vlaanderen naar Kortrijk om en uitleg over hun werking én enkele demonstraties zal geven, wellicht aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Daarnaast zal de Gidsenkring twee erfgoedwandelingen inrichten met als thema art-deco in Kortrijk: één ervan zal doorgaan op Sint-Jan, de andere rond de Graaf de Smet de Naeyerlaan op Overleie. Een aantal kleinere activiteiten zijn nog in voorbereiding.

7/ Data volgende vergaderingen

Een volgende bijeenkomst van het Erfgoedplatform zal doorgaan op woensdag 24 september om 18:00 in het Salon van Abby. Een agenda en uitnodiging zal na de zomer worden bezorgd aan de leden.

8/ Rondvraag

- Jan Verlaet merkt op dat er nood is aan een nadere toelichting over het onroerend erfgoed (ook landschappelijk erfgoed, maar ook bijvoorbeeld over een visie rond de Grote Markt e.d.). We proberen dit mee te nemen in ons advies aan de schepen of zullen het hem langs een andere weg meedelen.
- Nicole Pannier laat nog weten dat ABEKO een lijst van Wederopbouwgebouwen (in samenspraak met de IOED) op de inventaris van waardevol onroerend erfgoed tracht te plaatsen. We voorzien hierover een presentatie op een volgende vergadering, wellicht in november.
- Mies Degroote deelt mee dat het Erfgoedcafé 2025 van Erfgoed Zuidwest in de Deelfabriek in Kortrijk zal doorgaan op 16 oktober.
- Mies Degroote meldt ons ook dat als thema voor Erfgoeddag 2026 'Humor' werd gekozen. Er zal vanuit Erfgoed Zuidwest nog een inspiratiesessie worden georganiseerd.
- Greet Verschatse laat weten dat op 18 oktober (wellicht) in Roeselare opnieuw de Dag van het Westvlaams Onderzoek: geschiedenis – archeologie – kunstgeschiedenis zal doorgaan, een studienamiddag met een standenbeurs én ruimte mogelijkheid tot netwerken.